

به اهداف ذیل فعالیتها و خدمات خود را استمرار و تداوم بخشدید:

- توسعه و پیشرد دانش فنی در زمینه صنایع نفت و گاز و پتروشیمی و صنایع وابسته و مرتبط به آن؛

- ایجاد ارزش افزوده هرچه بیشتر برای مواد اولیه هیدروکربوری و تبدیل آن به فراورده‌ها و مواد ویژه مورد نیاز صنایع نفت و سایر صنایع کشور؛

- ارائه خدمات علمی، آزمایشگاهی و مشاوره‌ای مورد نیاز داخل و خارج صنعت نفت؛

- تدوین و اجرای دوره‌های آموزشی مرتبط با تخصصهای مورد نیاز پژوهشگاه؛

- همکاری با وزارت فرهنگ و آموزش عالی درجهت تأمین و برگزاری دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری.

پژوهشگاه صنعت نفت توانسته است با توجه به امکانات، زمینه را برای اجرای طرحهای تحقیقاتی کاربردی مورد نیاز مملکت فراهم سازد و نقش مؤثری در گسترش تحقیق و نوآوری ایفا نماید. این سازمان با دارا بودن تجهیزات بسیار پیشرفته و قادر علمی مجبوب در بسیاری از زمینه‌های علمی و فنی در راستای تحقق بخشیدن به اهداف تعیین شده از سوی وزارت نفت به خصوص در سالهای اخیر قدمهای مشتبث و سازنده‌ای درجهت توسعه تکنولوژی ملی و تولیدات مبتنی بر دانش فنی داخلی برداشته است. این فعالیتها شامل ارائه خدمات علمی، تحقیقات بین‌المللی، کاربردی و کاربردی - توسعه‌ای درجهت رفع مشکلات روزمره صنایع نفت، گاز و پتروشیمی و دیگر صنایع و نیز توسعه تکنولوژی و بهبود روشها و جایگزینی مواد مورد نیاز صنایع بوده است.

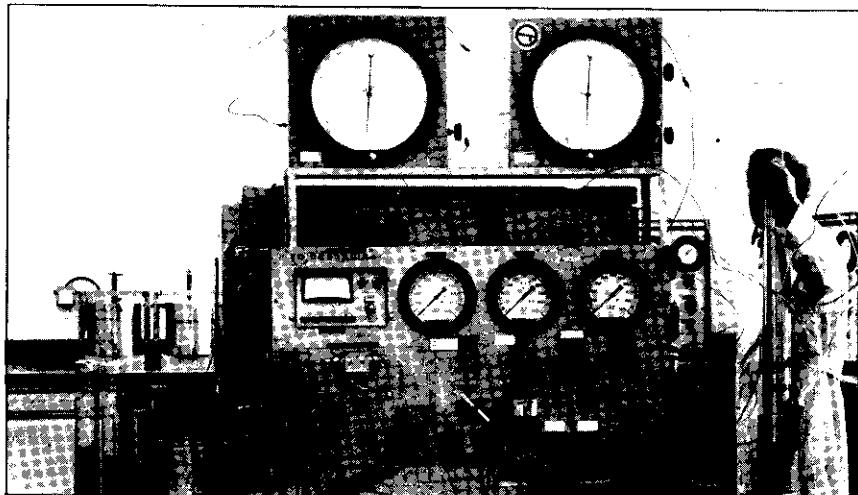
باید توجه داشت که فعالیت سازمان تنها به تحقیق و اجرای طرحها محدود نمی‌شود و مشاوره علمی و فنی جهت تکمیل و پیاده کردن طرحهای مورد تقاضای سایر سازمانها و نهادها، خدمات اطلاع رسانی، استفاده بهینه از نیروهای علمی - تخصصی کشور و عرضه تولیدات ویژه از دیگر موارد ساختنی است که باید در عملکرد پژوهشگاه مورد توجه قرار گیرد.

یکی از روشهای جدید اتخاذ شده توسط مدیریت پژوهشگاه در ارتباط با تعریف و اجرای طرحهای کاربردی مورد نیاز صنایع، سهیم بودن کارکنان محترم صنایع دواین گونه طرحهای است. این امر در سرعت بخشیدن به روند اجرای طرحها و همچنین در به ثمر رسیدن نتایج حاصله در صنعت بسیار مؤثر است.

نگاهی به

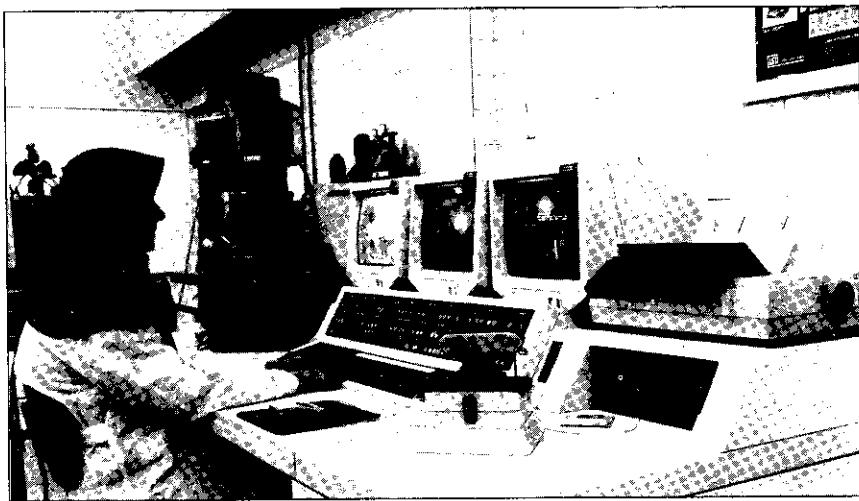
پژوهشگاه صنعت نفت

تئیه کننده: آذر اختر

پژوهشگاه صنعت نفت یکی از مراکز تحقیقاتی پرسابقه کشور است که اولین بار در سال ۱۳۴۷ شمسی در دانشکده فنی دانشگاه تهران، با عنوان «آزمایشگاه‌های تحقیقاتی در زمینه نفت» شروع به کار کرد.

در سال ۱۳۴۹ آزمایشگاه‌های مهندسی نفت و بحثه‌برداری و در سال ۱۳۴۴ آزمایشگاه‌های تحقیقاتی موتوری سوخت و روغن در تأسیسات ری (محل فعلی سازمان) (عنوان سابق این سازمان) طبق مصوبه هفت‌صد و شصت و هفت‌مین جلسه هیئت مدیره شرکت ملی نفت ایران مورخ ۶۹/۲/۷ به «پژوهشگاه صنعت نفت» تغییر نام یافت. متعاقب آن این سازمان در سه شاخه تحقیقاتی، توسعه و تکنولوژی و خدمات پشتیبانی و در جهت نیل

دانشگاه‌ها با توجه به عوامل تعیین کننده در جارچوب اساسنامه‌های ایشان یک سو دارد و نیاز صنعت یک سوی دیگر و تازه‌تری که این دو همسوی پیدا نکنند این ارتباط عملی نخواهد بود.

پژوهشگاه صنعت نفت چون وظیفه اصلی خود را تحقیقات توسعه و کاربردی می‌داند در مرحله اول با صنعت ارتباط زیادی برقرار کرده (هم صنعت نفت و هم صنایع وابسته) که این در گزارش‌های سازمان کاملاً مشهود است. در مرحله دوم سعی کرده است با ایجاد ارتباط با دانشگاه‌ها و گرفتن دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری در قالب قرارداد و تفاهمنامه، نیازهای صنایع وابسته را در قالب طرحهای دانشجوی رفع کند و با داشتن یک استاد راهنمای از دانشگاه و یک استاد راهنمای معاون از پژوهشگاه و یعنی صنعت، این ارتباط را بیشتر کنند. این موانعی بر سرراز قرار گرفته است که دانشگاه‌ها می‌شود این کار جمعی به صورت بهتری انجام شود. در حال حاضر طرحهای فعلی پژوهشگاه نشأت گرفته از این تفکیر است.

پژوهشگاه صنعت نفت در سه شاخه تحقیقاتی، توسعه و تکنولوژی و خدمات پشتیبانی فعالیت دارد. ارائه راهبردهای مناسب با انجام یافتن پژوهش‌های کاربردی، بنیادی و نیز عرضه خدمات علمی در دو بعد اصلی اکتشاف و تولید منابع هیدروکربوری، ارزیابی توان بالقوه هیدروکربورایی حوضه‌های رسوبی ایران از طریق سنگ منشأ با استفاده از روشهای حدید ژئوشیمی آنی و ژئوفیزیکی همراه با تولید منابع هیدروکربوری، روشهای بازیابی محاذن، ایجاد ارزش افزوده هرجه بیشتر برای مواد اولیه هیدروکربوری و تبدیل آن به فراورده‌ها و مواد ویژه مورد نیاز صنایع نفت و دیگر صنایع، مطالعات متالورژیک بر روی عوامل خوردنگی

از جانب دیگر، پژوهشگاه صنعت نفت درجهت بهره‌مند شدن از نیروهای علمی - تخصصی داخلی و در ضمن ارتقای دانش فنی دانشجویان مشغول به تحصیل در دانشگاه‌ها سعی نموده تا شمار زیادی از طرحهای کاربردی خود را از طریق به خدمت گرفتن دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری دانشگاه‌ها به انجام برساند که این امر خود ناگزیر به مرتبه ساختن دانشگاه‌ها با طرحهای صنعتی کشور منجر می‌شود و پژوهشگاه صنعت نفت در اجرای این مهم توانسته است به صورت پل ارتباطی صنعت و دانشگاه بخشی از رسالت خود را متجلی سازد.

در بخشی از اساسنامه پژوهشگاه صنعت نفت آمده است:

- پژوهشگاه به منظور کمک و همکاری با آموزش عالی کشور تاکید خاص بر همکاری و مشارکت با دانشگاه‌ها در اجرای دوره‌های کارشناسی ارشد و دکتری دارد.

- انتشار انواع مستندات علمی به صورت کتابها و مقالات علمی و گزارش‌های ویژه به منظور اعلام و انعکاس عملکرد علمی و اجرایی پژوهشگاه در سطوح مختلف زیر:

- الف - مدیریت صنعت نفت،
- ب - دانشگاه‌های،
- ج - عامه مردم.

ارکان پژوهشگاه

ارکان پژوهشگاه به ترتیب اولویت و اهمیت عبارت اند از:

- ۱- هیئت امنا
 - ۲- رئیس پژوهشگاه
 - ۳- شورای پژوهشی
- ترکیب شورای پژوهشی به شرح زیر است:
- ۱- رئیس پژوهشگاه
 - ۲- معاونان پژوهشگاه
 - ۳- بین ۳ تا ۷ نفر از اعضای هیئت علمی و پژوهشگران در زمینه مربوط.

وظایف شورای پژوهشی

- ۱- تصویب طرحهای پژوهشی
- ۲- نظارت بر کیفیت و حسن اجرای طرحهای پژوهشی
- ۳- تدوین برنامه سالانه و برنامه‌های دراز مدت پژوهشگاه و ارائه گزارش به مراجع ذیریط از طریق رئیس پژوهشگاه
- ۴- تأیید صلاحیت علمی اعضای هیئت علمی قبل از استخدام
- ۵- بررسی و تصویب دوره‌های آموزشی و

آب، فاضلاب و میکروبیولوژی، در زمینه‌های تحقیقاتی برسی روش‌های مختلف تصفیه آب و فاضلاب، الودگی آب حاصل از فعالیت صنعت نفت، انواع زیستکشاهای مصرفی در صنعت نفت، بررسی آثار مخرب میکروب‌گانیزها و استحصال مواد با ارزش از برشهای نفتی به روش بیوتکنولوژی نیز فعالیت دارد.

ترکیب کانی شناسی، اندازه و شکل دانه‌ها، بافت و خمیره یا استفاده از میکروسکوب پلاریزان، میکروسکوپ الکترونی و دستگاه اشعه ایکس برای تشخیص محیط رسوبی حوضه‌های مورد نظر و بررسی تغییرات و تحولات ایجاد شده در طول زمان بعد از رسوب‌گذاری نیز اجرا می‌شود.

پژوهشکده شیمی و پتروشیمی
سترن مواد افزودنی به روغنهای روان کننده و بازدارنده‌های خوردنگی، دستیابی به روشها و تکنیکهای ساخت و تولید این ترکیبات در مقیاس آزمایشگاهی و به منظور صنعتی کردن و تولید در مقیاس صنعتی، بررسی چگونگی سنتز و بهینه سازی فرایندهای مربوط به تولید محصولات شیمیایی مورد نیاز در صنایع نفت و گاز و پتروشیمی، استفاده از محصولات جانبی و دوربری‌های صنعتی واحدهای تولیدی کشور و به منظور سنتز محصولات با ارزش افزوده بالا، استفاده از گوگرد در کشاورزی، استفاده از

پژوهشکده پالایش نفت
پژوهشکده پالایش نفت مجموعه‌ای است منشکل از یک گروه پژوهشی که طرحها و محورهای تحقیقاتی آن در زمینه‌های زیر متمرکز است:

کاربرد کاتالیستهای جدید و بهینه سازی کاتالیستهای موجود، استخراج و ساخت کاتالیستها و پژوهش در این زمینه، مقایسه، جایگزینی و حل مسائل عملیاتی صنعت در رابطه با کاتالیستها، بررسی تبدیل مستقیم کاتالیستی گاز طبیعی به هیدروکربورهای با ارزش و شیرین نمودن گازها، بررسی تهیه

فلزات و مصالح صنعتی، کاربرد میکروب‌گانیزها در فرایندهای صنعتی، تصفیه آبهای و پسابهای صنعتی، انجام دادن بررسیها در زمینه الودگی محیط، اختراق سیستمهای درون سوز و بروون سوز، شناسائی، تکنولوژی و فیزیک و شیمی مواد پلیمری، طراحی مهندسی، مدلسازی و مشابه‌سازی پدیده‌های انتقال، سنتزهای شیمیائی و مرحله توسعه فرایند تولید در مقیاس بزرگتر و گذر از تولید آزمایشگاهی به تولید نیمه انبو و انبو و... از دیگر بر جستگی‌های است که پژوهشگاه را به عنوان یکی از مراکز مهم کشور در تحقیقات، خودبازاری و خودکفایی صنعتی مطرح می‌سازد.

پژوهشگاه صنعت نفت در زستان، ۱۳۷۴
۱۸۱ طرح تحقیقاتی (۰٪ کاربردی، ۰٪/۳/۹ بنیادی و ۰٪/۱ بنیادی - کاربردی) را در دست اجرا داشته که از این تعداد ۶۶ طرح، دانشجویی و در مقطع دکتری و کارشناسی ارشد بوده‌اند. از مجموع طرحهای پژوهشگاه، ۳۷ پروژه خانمde یافته است.

به طور تقریبی ۸۰۵۳۳ نفر ساعت به نسبت ۰٪/۳/۵ دکتری، ۰٪/۲۰/۹ کارشناس ارشد، ۰٪/۴۳/۴ کارشناس، ۰٪/۱۸/۵ دانشجو و ۰٪/۱۲/۹ تکنیسین و ۰٪/۸ زیر دیپلم در انسجام دادن طرحهای تحقیقاتی همکاری داشته‌اند و در این زمینه هزینه کارکرد دستگاه‌ها ۷۰/۸۴۴/۲۲۰ ریال و هزینه مواد مصرفی ۱۵۲/۳۷۴/۰۶ ریال برآورد شده است».

۱۰۸

۱۰۹
۱۱۰
۱۱۱
۱۱۲

فرآورده‌های نفت و پتروشیمی در کاهش هرز روی آبهای استفاده از برشهای نفتی در مبارزه با آفات، استفاده از مالج در کشاورزی و بررسی و تعیین فرمولاسیون سوم دفع آفات نباتی از مواد اولیه موجود در داخل کشور و... شمهای از توامندی‌های پژوهشکده شیمی و پتروشیمی محسوب می‌گردد.

پژوهشکده علوم و تکنولوژی پلیمر
حوزه فعالیت پژوهشکده علوم و تکنولوژی پلیمر بررسی مواد پلیمری جدید و مطالعه نحوه پلیمریزاسیون آنها، کاربرد مواد پلیمری برای مصارف تازه، پلیوتھای تصفیه فاضلاب می‌باشد و علاوه بر ارائه خدمات علمی در زمینه‌های

کلهای صنعتی از طریق سنتز، فرموله کردن فرآورده‌های قیر، ساخت محصولات جدید و پژوهش در زمینه امکان تولید قیر از منابع طبیعی و... شناخت مواد و تجزیه و تفکیک آنها توسط تازه‌ترین روش‌های دستگاهی، شیمیایی و فیزیکی، اجرای روش‌های علمی گوناگون تجزیه‌ای مطابق با استانداردهای بین‌المللی و...

پژوهشکده حفاظت صنعتی و محیط زیست
این پژوهشکده علاوه بر دارا بودن تجهیزات آزمایشگاهی آب و میکروبیولوژی دارای فرمتوورها و پیلوتهاي تصفیه فاضلاب می‌باشد و علاوه بر ارائه خدمات علمی در زمینه‌های

پژوهشگاه صنعت نفت پاسخگوی نیازهای تحقیقاتی صنایع کشور
پژوهشگاه صنعت نفت با ۱۴۰ آزمایشگاه در فضایی حدود ۲۰۰۰ مترمربع زیرینها فعالیت می‌کند. این پژوهشگاه ۳ معاونت (پژوهشی، طرح و تولید و سرویس‌های پژوهشی) و ۶ پژوهشکده دارد.

پژوهشکده اکتشاف و تولید
با توجه به اهمیت شناخت محیط تجمع مواد آلی و تغییرات و تحولات دیازنیکی لازم برای تشکیل نفت از آنها و همچنین مهاجرت و تجمع هیدروکربورها که غالباً در مسحیطهای رسوبی صورت می‌گیرد، در پژوهشکده اکتشاف و تولید ضمن پژوهش در امر اکتشاف منابع هیدروکربوری از طریق شناسائی و ارزیابی سنگ مادر نفت و تعیین ارتباط نفتهای مخازن با یکدیگر و با سنگ مادر، مطالعه اجزای تشکیل دهنده سنگ از نظر

بهخصوص پژوهشکده مهندسی سمعی بر انتقال دانش فنی از آزمایشگاهها به صنعت دارد. در حال حاضر پژوهشگاه برنامه‌های مانند طرح صنعتی ضد DDP که یکی از مواد افزودنی به روغن است، پروژه شیرین کردن گاز و پروژه MTV و ... را در دست اقدام دارد. یکی از اهداف ما ایجاد دانش فنی و به تبیجه رساندن این دانش فنی در واحدهای صنعتی است. توسعه کارهای تحقیقاتی به گونه‌ای است که نیاز بیشتری را از صنایع نفت و گاز و پتروشیمی بتواند تحت پوشش قرار دهد. ما باید با تقویت خود، در صنایع بالادستی نفت (فراورش مخازن نفت و تولید) موجب توسعه این بخش شویم زیرا که در این زمینه مشکل داریم. به طور کلی می‌توان اهداف ما را به غیر از آنچه در اساسنامه آمده به صورت زیر خلاصه کرد:

– ارتباط هرچه بیشتر با صنعت و دانشگاه و مرکز تحقیقاتی و ایجاد ارتباط تنگاتنگ برای انجام دادن طرحهای مشترک؛

– جلوگیری از تکرار طرحهای تحقیقاتی که ممکن است هر مرکز تحقیقاتی به طور مجزا انجام دهد و دیگران اطلاع نداشته باشد؛

– توسعه اطلاع‌رسانی و پروژه‌های اطلاع‌رسانی به گونه‌ای که یک محقق بتواند اطلاعات مورد نیاز خود را با ساده‌ترین، سریعترین و ارزانترین قیمت در اختیار بگیرد؛

– ایجاد ارتباط بیشتر با مرکزهای علوم و تحقیقاتی خارج از کشور و انجام دادن کارهای مشترک هم طرحی و هم صنعتی درجهت به روز نگهداری این اطلاعات علمی پژوهشگاه؛

– تهیه گزارش‌های فصلی که پژوهشگاه بتواند توانایه‌های خود را معرفی کند و به طور کلی شناخت پژوهشگاه؛

در خاتمه ایشان تأکید کردند که اصلیترین عامل شناخت پژوهشگاه، انجام دادن و ارائه کردن کار خوب به موقع مورد نیاز صنعت با کیفیت و هزینه کاملاً مناسب می‌باشد. گرچه در این راه کاسته‌هایی وجود دارد ولی سعی می‌شود که این کاسته‌ها با به کارگیری نیروی متخصص و فعال، جبران شود.

پژوهشگاه صنعت نفت در زمینه فعالیتهاي انتشاراتي خود، علاوه بر چاپ و انتشار خبرنامه‌های مختلف در واحدهای گوناگون تابعه شرکت نفت، به چاپ فصلنامه‌ای با عنوان «تحقیق» حاوی مقالات مختلف و متنوع در حوزه‌های مختلف صنعت نفت مبادرت می‌ورزد. این فصلنامه، در برگیرنده مقالات علمی - تحقیقی محققان و نویسندهای پژوهشگاه است.

بررسی امکان تأمین آن در داخل کشور مشخص شاخص. بدینهی است موادی که واردات آن به کشور با موانع مواجه است در اولویت قرار می‌گیرد. مانند ورود موادی که بیش‌بینی می‌شود ممکن است از نظر سیاسی ایران مورد تحریم واقع شود که طبعاً بحث اقتصادی را شامل نمی‌شود. ولی در مورد سایر فراوردهای شیمیایی بحث اقتصادی مطرح می‌شود که اگر ما این مواد را وارد کنیم چه هزینه‌ای را در برمی‌گیرد؟ آیا پژوهشگاه توان علمی و فنی تولید آن را دارد؟ و اگر بسازد آیا اقتصادی هست یا نه؟

باید بگوییم که تاکنون مواد ویژه‌ای ساخته شده و دانش فنی آن تهیه شده است که بعضاً به روزنامه اگهی داده‌ایم. و از طریق پژوهشگاه و با همکاری شرکتهای بخش خصوصی دانش فنی آنرا واگذار کرده‌ایم و این مواد تولید می‌شود. در واقع یکی از اهداف پژوهشگاه همین است که تلاش کنیم دانش فنی مواد را به دست آوریم و نیاز کشور را تأمین کنیم و بالطبع حتی امکان صادرات نیز به وجود می‌آید. در حال حاضر پژوهشگاه صنعت نفت با نیروی حدود ۷۸۰ نفر (۳۸۰ نفر کارشناس ارشد، ۱۹۵ نفر تکنسین و همچنین حجم فعالیتهاي خدماتی حوزه مدیریت و دو معاونت سرویسهای پژوهشی و طرح و تولید ۸۰۱۶۸ نفر ساعت، مشتمل از ۳/۳٪ کارشناس ارشد، ۱۹٪ کارشناس، ۲۲٪ تکنسین و ۱٪ کارگر گزارش شده که بدین ترتیب میزان فعالیتهاي خدماتی واحدهای تابعه پژوهشگاه مجموعاً بالغ بر ۱۱۹/۱۱۰ نفر ساعت می‌گردد.

در زمینه فعالیتهاي خدماتی پژوهشکده ها هزینه‌ای معادل ۶۷۳/۸۰۶ ریال برای کارکرد دستگاهها و ۸۲۵/۹۹۲ ریال برای مواد مصرفی آن و در مورد فعالیتهاي خدماتی حوزه مدیریت و معاونتها هزینه کارکرد دستگاهها و ... ۳۳۵/۳۱۶ ریال برآورد شده است. با استناد به آمار مذکور حجم فعالیتهاي تحقیقاتی و خدماتی پژوهشگاه صنعت نفت در زمستان ۱۳۷۴ ۱۳۷۴ مجموعاً ۶۴۲/۱۹۹ نفر ساعت و هزینه کارکرد دستگاهها و مواد مصرفی ۱۵۲/۱۱۳ ریال برآرد گردیده است.

پژوهشگاه صنعت نفت در راستای تحقیق خودکافی در زمینه تولیدات داخلی به موقوفیتهاي دست یافته است. آقای مهندس بهشتیان در مورد سیاست پژوهشگاه در رابطه با قطع واردات در زمینه‌های صنعتی اظهار داشتند: «در کشور دورقم عمده به صورت کلان صرف واردات می‌شود یکی مواد شیمیایی اعم از پایه‌آلی و غیرآلی و دیگری فراوردهای ویژه نفتی اعم از روغنهاي مختلف صنعتی یا فراوردهایی که تحت عنوانین مختلف وارد می‌شوند.

پژوهشگاه با تهیه آمارهای مختلف هم از صنعت نفت و هم از صنایع وابسته به نفت سعی کرده این مواد را شناسائی کند و مقدار واردات هر فراورده را از نظر کمی و قیمت و

پلیمرها و نحوه ساخت قطعات مختلف و توسعه کاربرد پلاستیکها و لاستیکهای ساخت ایران است.

پژوهشکده مهندسی توسعه و فرایندهای شیمیایی

در واحد پژوهشهاي تکنولوژی، تحقیقات مهندسی موردنیاز طرحها انجام می‌گيرد. این تحقیقات عمدها بر روی دستیابی به اطلاعات سیستمیکی و اکتشهای شیمیائی، تهیه مدلهاي رایانه‌ای لازم و نیز بررسیهای ترمودینامیکی متمرکز است.

میزان فعالیتهاي خدماتی پژوهشکده آبده طور تقریبی ۳۸۹۴۲ نفر ساعت مشتمل بر ۰/۲٪ کارشناس ارشد، ۴۸/۲٪ کارشناس و ۵/۵٪ تکنسین و همچنین حجم فعالیتهاي خدماتی حوزه مدیریت و دو معاونت سرویسهای پژوهشی و طرح و تولید ۸۰۱۶۸ نفر ساعت، مشتمل از ۳/۳٪ کارشناس ارشد،

۱۹٪ کارشناس، ۲۲٪ تکنسین و ۱٪ کارگر گزارش شده که بدین ترتیب میزان

فعالیتهاي خدماتی واحدهای تابعه پژوهشگاه مجموعاً بالغ بر ۱۱۹/۱۱۰ نفر ساعت می‌گردد. در زمینه فعالیتهاي خدماتی پژوهشکده ها هزینه‌ای معادل ۶۷۳/۸۰۶ ریال برای کارکرد دستگاهها و ۸۲۵/۹۹۲ ریال برای مواد مصرفی آن و در مورد فعالیتهاي خدماتی حوزه مدیریت و معاونتها هزینه کارکرد دستگاهها و ... ۳۳۵/۳۱۶ ریال برآورد شده است. با استناد به آمار مذکور حجم فعالیتهاي تحقیقاتی و خدماتی پژوهشگاه صنعت نفت در زمستان ۱۳۷۴ ۱۳۷۴ مجموعاً ۶۴۲/۱۹۹ نفر ساعت و هزینه کارکرد دستگاهها و مواد مصرفی ۱۵۲/۱۱۳ ریال برآرد گردیده است.

پژوهشگاه صنعت نفت در راستای تحقیق خودکافی در زمینه تولیدات داخلی به موقوفیتهاي دست یافته است. آقای مهندس بهشتیان در مورد سیاست پژوهشگاه در رابطه با قطع واردات در زمینه‌های صنعتی اظهار داشتند: «در کشور دورقم عمده به صورت کلان صرف واردات می‌شود یکی مواد شیمیایی اعم از پایه‌آلی و غیرآلی و دیگری فراوردهای ویژه نفتی اعم از روغنهاي مختلف صنعتی یا فراوردهایی که تحت عنوانین مختلف وارد می‌شوند.

پژوهشگاه با تهیه آمارهای مختلف هم از صنعت نفت و هم از صنایع وابسته به نفت سعی کرده این مواد را شناسائی کند و مقدار واردات هر فراورده را از نظر کمی و قیمت و